

Fullfør kuren

Når en lege har skrevet ut medisin til et barn, er det viktig at behandlingen gjennomføres etter legens anvisning. Hvis en antibiotikakur avsluttes for tidlig, er det fare for at infeksjonen blusser opp igjen, og oppstår i en form som er verre å behandle. Kontakt behandlende lege hvis dere har problemer.

Oppbevar all medisin forsvarlig

Alle medisiner må oppbevares utenfor barnets rekkevidde, helst innelåst i et medisinskap.

KONTAKT LEGE ...

- hvis du ikke får i barnet medisinen selv om du har prøvd rådene i denne brosjyren
- hvis barnet reagerer på medisinen (for eksempel får utslett)
- hvis du ikke ser bedring hos barnet etter forventet tid
- hvis barnets tilstand forverrer seg til tross for behandlingen

Apotekforeningen

Foreldrebrosjyre nr. 16

Forfattergruppe: A.K.Brigtsen (barnelege, Barnesenteret, Ullevål universitetssykehus), A. Hov (farmasøyt, Apotek 1 Nordstjernen, Sandefjord), P. Lagerløv (allmennlege, Institutt for allmenn- og samfunnsmedisin, UiO), N. Misvær (helsesøster, HiO), H. Nordeng (farmasøyt, Farmasøytisk Institutt, UiO), U. Eriksen (farmasøyt, Apotekforeningen).

Gjennomlest av: Barnelege Betty Kallikstad, Rikshospitalet

Illustratør: Elisabeth Moseng, Illustratørene

Formgivning: Vendil Åse, Apotekforeningen

Trykking, distribusjon og bestilling: Apotekforeningen © www.apotek.no
apotekforeningen@apotek.no

Reviderte utgave desember 2008.

Det kan siteres fra brosjyren dersom kilden oppgis.

Små barn forstår ofte ikke hvorfor de trenger medisin. Med tålmodighet, bestemthet og enkle teknikker kan det være lettere å få gitt medisinen til barnet.

Før du gir barnet medisin, les pakningsvedlegget nøye.

RÅD FOR ULIKE TYPER MEDISINER

Miksturer: En del medisin finnes i flytende form så de er lettere å svelge for barn. Bruk alltid doseringssprøyte, måleskje eller målebeger til flytende medisin for å få målt opp riktig dose. Apoteket har slike hjelpemidler. Husholdningsskjeer varierer i størrelse og er ikke egnet til å måle opp medisin.

Miksturer gis enklest til små barn med doseringssprøyte. Større barn kan foretrekke å ta medisinen selv med en måleskje eller et målebeger. Kald mikstur smaker mindre enn når den er temperert.

Tabletter: Det kan være vanskelig for barn opptil 5 år å svelge en tablett. Hvis det står at tablett kan knuses, kan dette gjøre den lettere å svelge. For å maskere smaken kan den knuste tablett blandes med litt syltetøy, moset frukt, yoghurt, is eller liknende som barnet liker.

Det er lurt å la barnet drikke eller spise noe det liker etterpå. Da får barnet svelget tablett fullstendig og unngår ettersmak.

Kapsler: Noen kapsler kan åpnes og innholdet kan blandes i litt mat eller løses i litt væske. Les pakningsvedlegget eller spør på apoteket.

Smeltetabletter: Smeltetabletter oppløser seg raskt på tunga og svelges med eller uten væske. Et eksempel er paracetamol smeltetabletter til barn. Ofte er de tilsatt smaksstoffer.

Brusetabletter: En brusetablett oppløses når den kommer i kontakt med vann. Brusetabletter egner seg til barn som har problemer med å svelge tabletter.

Stikkpiller: Stikkpiller er en egnet legemiddelform hvis barnet kaster opp, er svært sykt eller ikke greier å svelge tabletter eller mikstur. Stikkpillen føres lettest inn i endetarmen med den butte enden først. Hold barnets rumpeballer sammen en liten stund etterpå, så stikkpiller ikke glir ut igjen.

Øyedråper: Hvis det er puss i øyet, så fjern dette først med en myk vaskeklut o.l. fuktet i lunkent vann.

Nesedråper: For at nesedråpene skal komme dit de skal virke, bør barnet ligge på ryggen med hodet bøyet lett bakover. **Nesespray:** La barnet sitte med hodet lett fremoverbøyet og spray rett inn i nesen. Puss nesen på barnet før bruk av nesedråper og nesesypray.

Legemidler til inhalasjon: Hvis små barn skal ha inhalasjonsspray, må man bruke et inhalasjonskammer. Lege og apotekpersonale gir foreldre opplæring i riktig bruk av inhalasjonsmedisin. Barn kan læres opp til å ta sin inhalasjonsmedisin selv, under tilsyn, fra ca. femårsalder.

TEKNIKK, TÅLMODIGHET OG BESTEMTHET MÅ TIL

Spedbarn

Når et lite barn skal ha medisin, bør du la barnet sitte eller halvt ligge på fanget ditt. Bruk en doseringssprøyte og sprøyt medisinen på innsiden av kinnet, litt langt bak, så barnet svelger medisinen og ikke spytter den ut. Da er det også mindre sjanse for å få medisinen i vrangstrupen. Man bør ikke blande medisin i melken eller annen mat. Det gir en usikker dosering hvis barnet ikke drikker eller spiser opp alt.

Barn over 1 år

- Vær ærlig og bestemt. Det beste er å lage minst mulig styr rundt det å ta medisinen. Ikke prøv å lure barnet. Det gjennomskues og skaper mistillit. Fortell at medisinen må tas for å bli frisk, og at det kan smake litt rart.
- Hvis barnet ikke vil ha medisinen, kan man leke medisinen inn. La barnet selv riste på medisinflasken og la barnet selv gi bamse, mor eller far liksom medisin.
- Premier barnet med trøst, ros eller noe det ønsker å drikke eller spise hvis det å ta medisin oppleves som et problem og barnet tross dette tar sin medisin. Prøv å unngå tvang. Hvis tvang er nødvendig, bør barnet få ekstra mye trøst, ros og premiering etter at medisinen er tatt.
- Bland ikke medisinen i en for stor porsjon væske eller mat. Syke barn har ofte dårlig appetitt. Hvis de ikke spiser eller drikker hele porsjonen, får de ikke i seg riktig dose medisin.
- Barn oppdager lett bismak på mat de liker og spiser ofte. Vær oppmerksom på at vond medisin i god mat kan gi barnet avsmak for denne maten senere.
- Lag faste rutiner for medisininntaket. Barn i "herme-alderen" vil lettere kunne ta medisinen hvis andre i familien tar sine vitaminer eller eventuelle medisiner til samme tid.
- Lag gjerne en medisinkalender og la barnet få klistre et klistremerke for hver gang barnet har tatt medisinen.

Hvis barnet kaster opp

Hvis barnet kaster kraftig opp like etter at det har fått antibiotika eller febernedsettende, vil ikke medisinen være tatt opp i kroppen. Du må da vurdere å gi barnet en ny dose medisin. Hvis det har gått mer enn en halv time, eller det er lite oppkast, er det som regel ikke nødvendig å gi en ny dose av medisinen. Hvis barnet står på faste medisiner og kaster opp/har diaré, ta kontakt med legen for å høre om dosering.